

Instytut Pamięci Narodowej - Szczecin

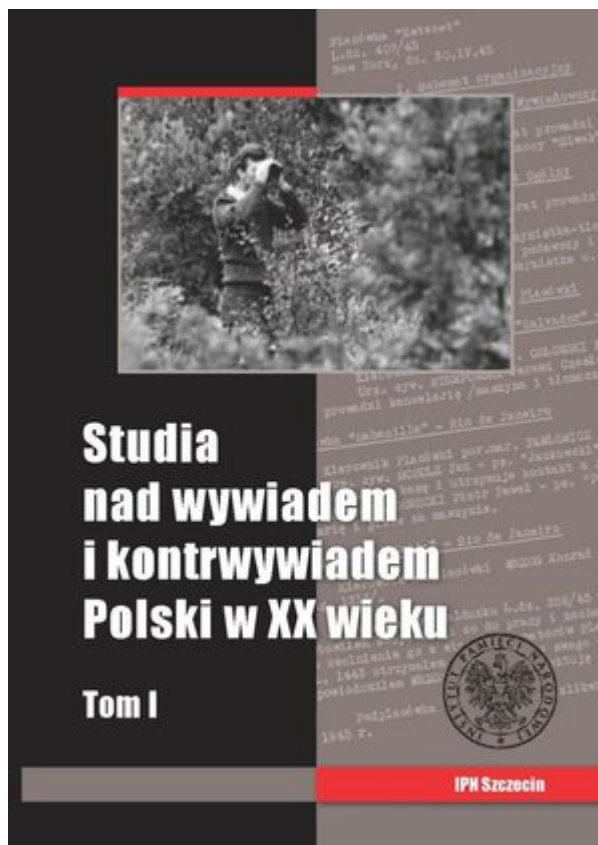
<https://szczecin.ipn.gov.pl/pl9/publikacje/ksiazki-szczecin/31086,Studia-nad-wywiadem-i-kontrwywiadem-Polski-w-XX-wieku-t-1.html>
24.04.2024, 05:49

Studia nad wywiadem i kontrwywiadem Polski w XX wieku, t. 1

Studia nad wywiadem i kontrwywiadem Polski w XX wieku, t. 1, red. Wojciech Skóra i Paweł Skubisz, Szczecin 2012, 774 s.

[Wersja elektroniczna publikacji w Bibliotece Cyfrowej IPN](#)

Niniejszy tom zawiera teksty poświęcone wywiadowi i kontrwywiadowi Polski w XX w. Redaktorzy są świadomi ryzyka związanego z zaproponowaną formułą. Wydaje się jednak, że jest ono warte podjęcia. Wywiad Polski międzywojennej i z okresu II wojny światowej niewątpliwie zachował ciągłość organizacyjną i personalną. Jednak już od 1944 r. (z początkami w 1943 r.) zaczęły działać służby komunistyczne, przekształcające się stopniowo w wywiad i kontrwywiad PRL. Jednocześnie wywiad polski na uchodźstwie nie zaprzestał działań. Za podstawę tytułu książki przyjęto jednak państwo polskie jako organizatora tych służb. Jego istnienie – nawet w okresach ograniczonej suwerenności (lub jej braku) – nie ulega wątpliwości. Podobnie jak istnienie i ciągłość społeczeństwa polskiego, bez względu na obowiązujący ustrój. [...] Motywem zaproponowania tak szerokiego zakresu czasowego jest nierównomierność badań nad nowoczesnym wywiadem Polski. O ile działania Oddziału II w okresie międzywojennym zostały dość dobrze opisane, nieco gorzej – w okresie II wojny światowej, to dla okresu powojennego

można mówić o zdecydowanie niewystarczającym stanie badań. Być może pomieszczenie tak różnych tekstów w jednym tomie będzie zachętą dla badaczy poświęcających czas Drugiej Rzeczypospolitej, by swoje zainteresowanie skierowali na terra incognita, jaką są służby wywiadowcze po II wojnie światowej?

Fragment wstępu Wojciecha Skóry i Pawła Skubisza

SPIS TREŚCI

Wojciech Skóra, Paweł Skubisz, *Wprowadzenie*, s. 7-14;

Andrzej Misiuk, *Tworzenie się systemu służb specjalnych w Polsce w latach 1918-1922*, s. 17-33;

Aleksander Smoliński, *Próba oceny efektywności działań polskiego wywiadu wojskowego oraz wywiadu Armii Czynnej Ukraińskiej Republiki Ludowej przeciw 1. Armii Konnej podczas jej walk na polskim teatrze działań wojennych w 1920 r.*, s. 35-108;

Robert Majzner, *Organizacja wojskowej służby dyplomatycznej po zakończeniu wojny polsko-bolszewickiej (1921-1923)*, s. 109-124;

Marcin Kruszyński, *Wywiad polski na terenie ZSRR (1921-1939). Wybrane zagadnienia*, s. 125-140;

Wojciech Skóra, *Porwania jako element konfrontacji wywiadów Polski i Niemiec na odcinku pomorskim w okresie dwudziestolecia międzywojennego*, s. 141-166;

Daniel Koreś, *Oddział II Sztabu Głównego Wojska Polskiego pod kierownictwem płk. dypl. Tadeusza Pełczyńskiego 1929-1932 i 1935-1939 - zarys wybranych problemów*, s. 167-235;

Henryk Cwiąg, *Współpraca wywiadowcza w cieniu sojuszu polsko-francuskiego w okresie międzywojennym*, s. 237-250;

Robert Kuśnierz, *Pogłódowa wieś ukraińska w polskich raportach wywiadowczych i konsularnych*, s. 251-266;

Zdzisław J. Kapera, *Polski radiowywiad w sierpniu i wrześniu 1939 r.*, s. 267-288;

Tomasz Sypniewski, *Noty biograficzne oficerów i podoficerów Oddziału II Sztabu Głównego Wojska Polskiego pełniących służbę w Posterunku Oficerskim nr 1 w Mławie (część 2)*, s. 289-304;

Piotr Cichoracki, *Kazimierz Rolewicz (1899-1986) - oficer Wojska Polskiego, naczelnik wydziałów bezpieczeństwa (wydziałów społeczno-politycznych) urzędów wojewódzkich w Nowogródku oraz Brześciu nad Bugiem*, s. 305-322;

Aleksander Woźny, *Kazimierz Wróblewski – urzędnik konsularny (1926–1934), współpracownik Referatu „Zachód” Oddziału II Sztabu głównego Wojska Polskiego (1934–1936) w „operacji Miles”, s. 323–357;*

Mieczysław Starczewski, *Wywiad Okręgu Śląskiego OOB-ZWZ-AK, s. 357–410;*

Bogdan Chrzanowski, *Sprawa Anglika Ronalda Clarence’a Jeffery’ego – współpracownika wywiadu Armii Krajowej w świetle zachowanych dokumentów Sztabu Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych, s. 411–432;*

Joanna Bochaczek-Trąbska, *W służbie na emigracji. Wojenne losy mjr. Jana Henryka Żychonia na tle działalności Oddziału II, s. 433–460;*

Przemysław Olstowski, *O genezie i istocie konfliktu między mjr. Janem Henrykiem Żychoniem a kpt. Antonim Jerzym Niezbrzyckim. Garść refleksji, s. 461–478;*

Adam Nogaj, *Organizacja Oddziału Wywiadowczego Sztabu Głównego Wojska Polskiego w latach 1944–1945, s. 479–578;*

Zygmunt Woźniczka, *Obraz Polski po wojnie w raportach podziemia niepodległościowego przesyłanych na Zachód, s. 579–606;*

Władysław Bułhak, *„N” jak Nielegalowie. Ewolucja struktur, uwarunkowania organizacyjno-prawne i przykłady operacji tzw. wywiadu nielegalnego PRL 1954–1989, s. 607–682;*

Tadeusz Dubicki, *Rozkaz Organizacyjny Nr 1 Oddziału II Sztabu Naczelnego Wodza wydany przez płk. dypl. Mariana Józefa Smoleńskiego 13 października 1939 r. w Bukareszcie, s. 685–696;*

Witold Bagiński, *Dwa słowniki wywiadu wojskowego PRL z 1970 i 1978 r., s. 697–736*

Gdzie kupić publikacje:

[Szczecin](#)